

כה מעם שבחרו בחצי קדיש אחר פסוקי דזמרה (כג) ואחר תפלת י"ח ואחר תהלה לדוד במנחה ואחר קריאת התורה בבי' והי' ולא בקדיש שלם בלא תתקבל כמו שאומרים קדיש שלם בלא תתקבל אחר פסוקים או אגדה, משום דכללא הוא כל מקום שאומרים בשביל פסוקים או אגדה אומר קדיש שלם, משא"כ כשאומר החזן להפסיק בין פסוקי דזמרה שנשלמו כאן, ואחר ש"ע שהיא מצוה בפ"ע, ואחר תהלה לדוד במנחה שכל האומר תהלה מובטח בו, ואומרים דרך תהנה לא כקורא בתורה, אומרים רק חצי קדיש. ואחר קריאת התורה בבי' והי' אע"פ שקורא בתורה מ"מ מצוה ותקנת עזרא אנו אומרים רק חצי קדיש מה"ט דאמרן. ודע, דלעולם אומרים (כג) ח"ק אחר קריה"ת אף בשבת במנחה ותענית צבור במנחה, כי הקדיש שאומרים קודם תפלת ש"ע על העמוד קאי לס"ת, והא דר"א על הבימה במנחה, כדי שידעו העם מתי יתחילו ש"ע, משא"כ כשאומר אשרי בקול רם. ובשבת שאומרים ח"ק על הבימה גיב, כדי להפסיק בין ז' קרואים למפטיר (פ"מ סי' נ"ה סק"א):

כז מעם שתקנו לומר קדושה ביוצר אור, כדי להוציא מלבם של מכהישים שאומרים עיב הי' את הארץ ונתן הממשלה לשמש ולשאר המאורות והם עושים הפצם בכל אשר ירצו. ואינו כן, שאין השמש ושאר המאורות זזים כי אם במצות בוראם ית"ש, שהרי כל צבאות מעלה מקדישין ומיחדין אותו שהוא בורא הכל והוא מושל בכל (אבודרהם):

כח מעם שאין אומרים בברכות של ק"ש אלא קדוש וברוך ובקדושה של ש"ע אומרים קדוש וברוך וימלוך, לפי שברכות של ק"ש מספרים ומגידים ענין שאופנים מקלסין בו והוא, קדוש, לעומתם ברוך יאמרו. אבל ימלוך שהוא קלוסן של ישראל אין צריכין לאמרו בזה הענין אא"כ בקלוסן של ישראל בתפלת ש"ע (סי' האורה):

עניני קריאת שמע

כח מעם שבערב אומרים שתי ברכות (ה) לפני ק"ש ושתיים לאחריה ובבוקר רק אחת

קונטרס אחרון

כה (כג) ואחר תפלת י"ח. ובענין מה שאומרים העולם שא"צ לפרוס על שמע ביום קריאת התורה כתב בספר הדרת קודש שראה אצל הרב הצדיק הקדוש מוויזניצא זצוק"ל שצוה לומר ח"ק וברכו קודם חזרת התפלה עבורו ביום קה"ת: עוד כתב שם שפ"א נסע בצוותא הוא עם הרב הצדיק הקדוש משינאווא זצוק"ל לצאנז והתפלל באם הדרך ביחידות ואח"כ באו האנשים לקבל אור פניו, צוה לומר מזמור וח"ק וברכו ע"ש (ועי' לבוש סי' ס"ט ושו"ת ריב"ש סי' של"ד). וכשאומר ברכו, כורע, וזוקף בשם (כל בו אות ז):

וכן כתב בספר שושן סודות כשאומר ברכו ישות ראשו, והמעם, כי הוא רוצה להמשך השפע כו' ע"ש. לא יהפוך פניו ממזרח, עד סיום לומר ברוך הי' המבורך לעולם ועד (אור צדיקים בשם גדול אחד):

ועיין בסי' ארחות חיים סי' ס"ט בהגהות בשם תשובת רמ"ע סי' פ"ד דדוקא בשחרית פורסין על שמע מפני שאמרו בספרי אגדה שאין הנשמה מתיישבת עד דענו ברכו אבל בערבית אין לפרוס:

(כג) ח"ק אחר קריאת התורה. ועיין רוקח אות ש"א דלכך אומרים קדיש אחר קריאת ס"ת, לפי שאין לך כל דיבור ודיבור שבתורה שאין בו שם המפורש שאין אנו יודעין לפיכך צריך להקדיש על אותו השם:

עניני קריאת שמע

כה (ה) לפני ק"ש. בסדר לב שמח כתב בשם חותנו הרה"צ הקדוש מהר"ש מבעלז